



Aan het bestuur van de  
Sint-Vitusparochie  
Bonifatiusplein 21  
8911 JT Leeuwarden

cc: Stichting Bonifatiustoren

Groningen, 9 april 2026

**Betreft:** besluit bisschop inzake gebouwenplan Sint-Vitusparochie

Geacht bestuur,

In het kader van het diocesane gebouwenbeleid heeft het bestuur van de Sint-Vitusparochie een gebouwenplan opgesteld voor de toekomst van de kerkgebouwen binnen de parochie. Dit beleid vraagt parochies hun gebouwenbestand te bezien in een meerjarig perspectief, met een tijdshorizon tot circa 2030, en daarbij het principe van normatief begroten te hanteren.

Het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie is in de afgelopen jaren stapsgewijs tot stand gekomen en aangevuld met nadere stukken. Het dossier omvat onder meer het parochiële gebouwenplan, eerdere bisschoppelijke besluiten met betrekking tot de kerkgebouwen te Warga en Wytgaard, de overeenkomst tussen de Sint-Vitusparochie en Stichting Bonifatiustoren van 20 november 2025, alsmede adviezen van de diocesane gremia.

In de loop van het proces zijn door parochianen, vrijwilligers en vertegenwoordigers van Stichting Bonifatiustoren vragen, zorgen en bezwaren kenbaar gemaakt. In het kader van een zorgvuldige besluitvorming zijn hierover gesprekken gevoerd en hoorzittingen gehouden.

De bisschop heeft kennisgenomen van het volledige dossier. In het bijzonder heeft hij acht geslagen op het bijgevoegde rapport van de diocesane gebouwencommissie, waarin een chronologisch overzicht van het proces wordt gegeven, de ingediende bezwaren thematisch worden weergegeven en beoordeeld, en een advies wordt uitgebracht met betrekking tot het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie.

De bisschop neemt de in dit rapport vervatte overwegingen en conclusies over en maakt deze tot de zijne.

Na afweging van alle relevante aspecten heeft de bisschop besloten het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie goed te keuren.

Daarbij worden de volgende besluiten expliciet bevestigd:

1. Het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie, zoals dat in de loop van het proces tot stand is gekomen, wordt door de bisschop goedgekeurd.
2. De eerder door bisschop Van den Hout genomen besluiten met betrekking tot de kerkgebouwen te Warga en Wytgaard worden bevestigd en maken integraal onderdeel uit van het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie.

3. De overeenkomst tussen de Sint-Vitusparochie en Stichting Bonifatiustoren van 20 november 2025 wordt goedgekeurd. De parochie wordt hierbij gemachtigd deze overeenkomst uit te voeren.
4. De eerder voorlopig goedgekeurde onderdelen van deze overeenkomst – waaronder de regeling inzake het aantal vieringen, het gebruik van het kerkgebouw, de gebruiksvergoeding, de energielasten en de bruikleen van de parochiële inventaris – worden hiermee definitief bevestigd.

De bisschop spreekt zijn waardering uit voor de inzet van allen die zich in de afgelopen periode hebben ingezet voor het zoeken naar een verantwoorde en toekomstgerichte oplossing voor het gebruik van de kerkgebouwen binnen de parochie.

Hij is zich ervan bewust dat besluiten over kerkgebouwen voor velen gepaard gaan met gevoelens van betrokkenheid en van verdriet om het loslaten van een vertrouwde plaats van samenkomst. Tegelijk blijft het gezamenlijke doel dat de geloofsgemeenschap ook in de toekomst op een levendige en missionaire wijze haar zending kan vervullen.

De bisschop vertrouwt erop dat de parochie, samen met allen die zich met het katholieke leven in Leeuwarden verbonden weten, met vertrouwen verder kan bouwen aan de opbouw van de Kerk ter plaatse.

Met vriendelijke groet,

namens de bisschop van Groningen-Leeuwarden,

  
drs. A. Bultsma STL  
kanselier



#### **Bijlagen:**

1. Rapport van de diocesane gebouwencommissie betreffende het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie.
2. Tussentijds besluit inzake het ingediende gebouwenplan gericht aan de parochie
3. Tussentijds besluit inzake het ingediende gebouwenplan gericht aan StiBo
4. Antwoord van het Bisdom op uw schrijven d.d. 10 januari 2025
5. Brief vanuit het Bisdom n.a.v. verstoringen rond en tijdens vieringen
6. Brief vanuit het Bisdom waarin procesbegeleiding wordt aangeboden
7. Overeenkomst tussen parochiebestuur en StiBo
8. Eerste reactie vanuit het Bisdom op de ingediende overeenkomst met StiBo

# Rapport van de diocesane gebouwencommissie

*betreffende het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie*

Opgesteld ten behoeve van de besluitvorming van de bisschop van Groningen-Leeuwarden

## 1 Chronologisch overzicht van het proces

### 1.1 Diocesaan gebouwenbeleid

Het bisdom Groningen-Leeuwarden heeft parochies verzocht een gebouwenplan op te stellen waarin de toekomst van hun kerkgebouwen wordt gezien in een meerjarig perspectief. Daarbij wordt uitgegaan van een tijdshorizon tot circa 2030 en van het principe van normatief begroten.

Dit beleid beoogt parochies te ondersteunen bij het maken van tijdige en verantwoorde keuzes omtrent hun gebouwenbestand, zodat de pastorale en missionaire opdracht van de Kerk ook op langere termijn gedragen kan blijven worden.

### 1.2 Opstelling gebouwenplan Sint-Vitusparochie

Het bestuur van de Sint-Vitusparochie heeft in dit kader een gebouwenplan opgesteld waarin de toekomst van de verschillende kerkgebouwen binnen de parochie wordt gezien, waaronder:

- de Dominicuskerk te Leeuwarden
- de Bonifatiuskerk te Leeuwarden
- de kerkgebouwen te Warga en Wytgaard.

Bij het opstellen van dit plan zijn pastorale, financiële en organisatorische overwegingen betrokken.

### 1.3 Eerdere bisschoppelijke besluiten

In een eerdere fase heeft bisschop Van den Hout reeds besluiten genomen met betrekking tot de kerkgebouwen te Warga en Wytgaard. Deze besluiten vormen een integraal onderdeel van het gebouwenplan.

### 1.4 Tussentijds besluit

Op 2 augustus 2024 is een tussentijds besluit genomen met betrekking tot het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie. Daarbij werd vastgesteld dat nadere uitwerking nodig was met betrekking tot de situatie van de Bonifatiuskerk.

### 1.5 Opzegging van de huurovereenkomst

Het parochiebestuur heeft vervolgens de huur van de Bonifatiuskerk opgezegd met ingang van 1 januari 2026. Hierdoor ontstond de noodzaak om nieuwe afspraken te maken met Stichting Bonifatiustoren.

## 1.6 Procesbegeleiding

Omdat de gesprekken tussen de betrokken partijen aanvankelijk moeizaam verliepen, heeft het bisdom procesbegeleiding aangeboden om het overleg te ondersteunen.

## 1.7 Overeenkomst tussen parochie en StiBo

De gesprekken hebben geleid tot de overeenkomst tussen de Sint-Vitusparochie en Stichting Bonifatiustoren van 20 november 2025.

## 2. Analyse van de ingediende bezwaren en standpunten inzake het voorgenomen besluit betreffende de Sint-Bonifatiuskerk te Leeuwarden

### 2.1. Inleiding

In het kader van het voorgenomen besluit om per 1 januari 2026 de reguliere liturgische vieringen in de Sint-Bonifatiuskerk te beëindigen, zijn diverse bezwaren en zienswijzen ingebracht door parochianen, vrijwilligers en de Stichting Bonifatiustoren (hierna: StiBo). Daarnaast zijn hoorzittingen gehouden waarin betrokkenen hun bezwaren mondeling hebben toegelicht.

Dit hoofdstuk beoogt een systematische weergave en analyse van de inhoud van deze bezwaren. Het betreft een feitelijke inventarisatie van de naar voren gebrachte argumenten, zonder reeds een inhoudelijke beoordeling of weerlegging te geven. Die volgt in een afzonderlijk hoofdstuk.

### 2.2. Thematische ordening van de bezwaren

De ingediende bezwaren laten zich in hoofdzaak onderbrengen in zes clusters:

1. Financiële onderbouwing en risicoverdeling van het besluit
2. Zorgvuldigheid en transparantie van het besluitvormingsproces
3. Pastorale en missionaire overwegingen
4. Monumentale en maatschappelijke betekenis van het gebouw
5. Governance en contractuele verhouding tussen parochie en StiBo
6. Toekomstscenario's en tijdshorizon (met name tot aan 2030)

Hieronder volgt per cluster een samenvattende weergave.

### 2.3. Financiële onderbouwing en risicoverdeling

#### 2.3.1 Kern van het bezwaar

Een aanzienlijk deel van de bezwaren richt zich op de financiële onderbouwing van het voorgenomen besluit. Daarbij worden met name de volgende punten genoemd:

- Het door de parochie genoemde structurele besparing (circa € 40.000 à € 50.000 per jaar) wordt betwist of onvoldoende inzichtelijk geacht.
- StiBo stelt dat het groot onderhoud van de Bonifatiuskerk voor haar rekening komt en dat de huurprijs (thans symbolisch) bespreekbaar is. Met dat in gedachten stelt StiBo:
  - Subsidies van gemeente en provincie (elk circa € 200.000) voor het groot onderhoud zijn toegezegd onder voorwaarde van voortgezet kerkelijk gebruik, aldus StiBo.
  - Voor toekomstige SIM-subsidies (2026–2032) is voortgezet gebruik eveneens relevant.

- Er zouden aanvullende toezeggingen van particuliere fondsen en donateurs in het vooruitzicht zijn gesteld bij behoud van de kerk als liturgische locatie.

Daarbij wordt het standpunt ingenomen dat voortgezet gebruik van de Bonifatiuskerk financieel minder risicovol zou zijn dan verondersteld, aangezien het groot onderhoud extern wordt gedragen.

### **2.3.2 Risicoargument 2030**

In meerdere bijdragen wordt gewezen op een zogenoemd “omgekeerd risico”: indien de parochie zich volledig concentreert op één kerkgebouw en dit op termijn financieel niet houdbaar blijkt, resteert geen alternatief. In dat licht wordt voortgezet gebruik van de Bonifatiuskerk tot 2030 voorgesteld als een risicospreidende strategie.

## **2.4. Zorgvuldigheid en transparantie van het proces**

### **2.4.1 Informatievoorziening**

Herhaaldelijk wordt gewezen op:

- Onvoldoende inzicht in de gehanteerde financiële cijfers;
- Onvoldoende duidelijkheid over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen parochie en StiBo;
- Het gevoel dat de keuze primair op financiële gronden is gecommuniceerd, zonder zichtbare weging van andere criteria.

Voorts wordt aangegeven dat StiBo niet in de gelegenheid zou zijn gesteld om publiekelijk te reageren op de financiële cijfers die door de parochie zijn gecommuniceerd.

### **2.4.2 Pastorale beleidsbasis**

De vraag wordt gesteld of het pastoraal beleidsplan uit 2019 toereikend is als grondslag voor het huidige gebouwenplan. Daarbij wordt opgemerkt dat een parochie-monitor niet volledig is uitgevoerd, waardoor onvoldoende zicht zou bestaan op de missionaire, diaconale en gemeenschapsopbouwende dimensie van beide kerkgebouwen.

## **2.5. Pastorale en missionaire overwegingen**

In meerdere bezwaren wordt benadrukt dat:

- De Bonifatiuskerk een laagdrempelige stadskerkfunctie vervult;
- Het naastgelegen parochiecentrum een belangrijke ontmoetingsplek is;
- De kerk bezoekers trekt uit diverse etnische en sociale achtergronden;
- De architectonische en sacrale uitstraling bijdraagt aan de beleving van het katholieke geloof.

Tegenover deze argumentatie wordt tijdens de hoorzittingen erkend dat de Dominicuskerk organisatorisch stabiel functioneert, met een slagvaardige beheerstructuur en een beschikbaar vrijwilligersbestand.

Het debat verschuift hiermee van een louter financiële vergelijking naar een fundamentele vraag: welk kerkelijk model beoogt de parochie te zijn in de komende decennia?

## **2.6. Monumentale en maatschappelijke betekenis**

De Bonifatiuskerk wordt aangeduid als:

- Rijksmonument;
- Beeldbepalend voor de skyline van de stad;
- Toeristisch en cultureel relevant.

De gemeenteraad heeft zich unaniem uitgesproken voor behoud van het gebouw. Tegelijkertijd wordt erkend dat monumentale status niet automatisch samenvalt met parochieel gebruik.

## **2.7. Governance en contractuele verhoudingen**

Een terugkerend spanningspunt betreft de verhouding tussen parochie en StiBo:

- StiBo is eigenaar en verantwoordelijk voor groot onderhoud;
- De parochie is verantwoordelijk voor liturgisch gebruik;
- Zonder kerkelijke bestemming verliest het huidige subsidiekader zijn grondslag.

StiBo geeft aan dat zij zonder liturgische hoofdfunctie het gebouw mogelijk zal moeten afstoten. Tegelijk wordt erkend dat er geen uitgewerkt alternatief scenario ("plan B") beschikbaar is voor het geval de kerk aan de eredienst wordt onttrokken. Daarnaast wordt gepleit voor herziening van de contractuele afspraken uit het verleden, teneinde een toekomstbestendige verhouding te creëren.

## **2.8. Tijdshorizon en urgentie**

StiBo benadrukt de noodzaak van tijdige besluitvorming in verband met:

- Restauratie van de goten;
- Subsidieaanvragen;
- Fondsenwerving.

Daarbij wordt voorgesteld de kerk in ieder geval niet vóór 1 januari 2030 aan de eredienst te onttrekken, zodat restauratie en subsidiestromen veiliggesteld kunnen worden. Aan parochiezijde leeft de zorg dat een langdurige tussenfase (2026–2030) verlamrend kan werken voor de ontwikkeling van een stabiele geloofsgemeenschap.

## **2.9. Samenvattende beschouwing**

De bezwaren richten zich niet primair op de rechtmatigheid van het proces, maar op:

- De financiële aannames en risico-inschatting;
- De wijze van communicatie en transparantie;
- De pastorale weging van de stadskerkfunctie;
- De strategische koers tot 2030.

Er wordt erkend dat niet alle kerkgebouwen op termijn open kunnen blijven. Het geschil concentreert zich op de vraag welke locatie, gelet op financiële, pastorale en organisatorische factoren, het meest toekomstbestendig is. De feitelijke exploitatiecijfers en de structurele houdbaarheid van beide opties vormen de kern van de verdere beoordeling.

## **3. Reactie op de ingediende bezwaren**

### **3.1 Financiële onderbouwing – beoordeling van het bezwaar**

In de ingediende bezwaren is gesteld dat het behoud van de Bonifatiuskerk de parochie financieel nauwelijks zou belasten en dat de gepresenteerde exploitatiecijfers een onjuist

of overtrokken beeld zouden geven. Deze stelling is getoetst aan de onderliggende rechtsverhouding tussen de parochie en de Stichting Bonifatiustoren zoals vastgelegd in de notariële akte van 18 april 1974, alsmede aan het door de parochie overgelegde kostenoverzicht.

### **3.1.1. Contractuele uitgangspunten**

Uit de huurbepalingen in de akte blijkt dat de parochie als huurder gehouden was tot:

- betaling van een jaarlijkse huur;
- betaling van de kosten van gas, water en elektriciteit;
- betaling van zakelijke lasten en verzekeringen;
- het verrichten van het reguliere onderhoud en het onderhoud van installaties (waaronder de verwarmingsinstallatie).

De overeenkomst laat geen ruimte voor de opvatting dat deze lasten door de eigenaar werden gedragen. Met name de verplichting inzake energie en nutsvoorzieningen is expliciet en ondubbelzinnig aan de huurder toegewezen huurovereenkomst STIBO

### **3.1.2. Feitelijke exploitatiecijfers**

Het door de parochie overgelegde overzicht laat voor 2025 de volgende lasten zien:

- Onderhoud: € 6.300
- Energie: € 14.000
- Zakelijke lasten en verzekeringen: € 4.200
- Huur: € 10.000
- Voorziening/afschrijving (reservering toekomstig onderhoud): € 12.500

Totaal: € 47.000 per jaar.

Zelfs indien de reservering buiten beschouwing wordt gelaten, resteert een structurele jaarlijkse last van circa € 34.500. Alleen al de energieverplichting bedraagt € 14.000 per jaar, gebaseerd op concreet verbruik (5.700 m<sup>3</sup> gas en 11.000 kWh elektriciteit). Deze post vloeit rechtstreeks voort uit de overeenkomst en kan derhalve niet worden gereduceerd tot een symbolisch bedrag.

### **3.1.3. Beoordeling van de bezwaarstelling**

De stelling dat het behoud van de kerk de parochie “slechts € 1” zou kosten, vindt geen steun in:

1. de contractuele bepalingen uit 1974, noch
2. de feitelijke exploitatiecijfers.

Integendeel, uit de overeenkomst volgt dat de parochie als huurder structureel financiële verplichtingen droeg die jaarlijks in de orde van grootte van enkele tienduizenden euro's lagen. De overgelegde begroting sluit logisch en inhoudelijk aan bij deze verplichtingen en bevat geen posten die buiten de overeenkomst vallen.

### **3.1.4. Conclusie**

Op basis van de notariële overeenkomst en de onderliggende exploitatiegegevens kan niet worden vastgesteld dat de financiële onderbouwing ondeugdelijk of overdreven is. De gepresenteerde cijfers weerspiegelen de contractueel vastgelegde lasten die de parochie droeg. De bezwaarstelling dat de kerk de parochie nagenoeg niets zou kosten, kan daarom niet worden gehandhaafd.

### 3.2. Zorgvuldigheid en transparantie van het besluitvormingsproces

De besluitvorming rond het gebouwenbeleid en de voorgenomen kerksluiting heeft plaatsgevonden binnen de kaders zoals vastgesteld in de diocesane notitie *Normatief begroten* en de *Notitie Gebouwenbeleid*.

Deze kaders schrijven voor dat parochies:

1. komen tot een gebouwenplan in meerjarig perspectief (tot 2030),
2. daarbij normatief begroten hanteren,
3. parochianen horen in het proces van vaststelling,
4. en het besluit ter goedkeuring voorleggen aan de bisschop.

Het parochiebestuur heeft het gebouwenbeleid niet ad hoc ontwikkeld, maar in samenhang met het pastoraal beleidsplan en binnen de financiële normering van het bisdom. In de communicatie richting parochianen – onder meer via nieuwsbrieven, informatiebijeenkomsten en gepubliceerde documenten – is inzicht gegeven in:

- de financiële situatie,
- de eigendomssituatie van de gebouwen,
- de normatieve kaders van het bisdom,
- en de pastorale afwegingen.

De financiële onderbouwing is herleidbaar tot de contractuele verplichtingen uit de overeenkomst van 1974 en tot de normpercentages van het bisdom. Daarmee is de besluitvorming gebaseerd op controleerbare gegevens en niet op subjectieve voorkeuren. Het bezwaar dat het proces onvoldoende transparant of onvoldoende zorgvuldig zou zijn geweest, vindt op basis van de beschikbare documentatie geen doorslaggevende steun.

### 3.3. Pastorale en missionaire overwegingen

Het gebouwenbeleid staat niet op zichzelf, maar vloeit voort uit het pastoraal beleidsplan van de parochie. Daarin is expliciet verwoord dat kerkgebouwen dienend zijn aan de missionaire roeping van de Kerk en geen doel op zichzelf vormen.

De diocesane kaders bevestigen deze ecclesiologische prioritering: kerkgebouwen zijn er ten dienste van de evangelisatie en de geloofsgemeenschap, niet omgekeerd. Tevens wordt benadrukt dat het accent op afzonderlijke locaties niet per definitie missionair is.

Concentratie van vieringen kan bijdragen aan:

- versterking van gemeenschapsvorming,
- bundeling van vrijwilligers,
- kwalitatief sterkere liturgie,
- grotere zichtbaarheid naar buiten.

Tegenover het legitieme verdriet om het verlies van een vertrouwde plek staat de verantwoordelijkheid om de pastorale vitaliteit van de gehele parochie te waarborgen. Indien de exploitatie van meerdere gebouwen structureel ten koste gaat van pastorale inzet, ontstaat een spanning met de missionaire opdracht van de parochie. De keuze voor concentratie is derhalve niet louter financieel, maar mede pastoraal en missionair gemotiveerd.

### **3.4. Monumentale en maatschappelijke betekenis**

De monumentale en maatschappelijke waarde van de Bonifatiuskerk wordt erkend. In de diocesane notitie Gebouwenbeleid wordt expliciet aandacht besteed aan de religieuze, culturele en maatschappelijke betekenis van kerkgebouwen

Evenwel volgt uit deze notitie dat monumentale waarde op zichzelf geen doorslaggevend criterium kan zijn indien de pastorale, financiële en organisatorische draagkracht van een parochie onder druk staat. De beoordeling dient plaats te vinden in samenhang met:

- vitaliteit van de geloofsgemeenschap,
- financiële houdbaarheid,
- onderhoudsopgave,
- toekomstperspectief tot 2030.

De maatschappelijke waarde van een kerkgebouw kan bovendien – indien nodig – op andere wijze worden geborgd, bijvoorbeeld via herbestemming of samenwerking met maatschappelijke partners. Dit valt buiten de primaire pastorale verantwoordelijkheid van de parochie als zodanig.

Het bezwaar dat monumentale waarde op zichzelf sluiting zou moeten uitsluiten, is daarom niet doorslaggevend binnen het geldende beleidskader.

### **3.5. Governance en contractuele verhouding tussen parochie en StiBo**

De rechtsverhouding tussen de parochie en de stichting (StiBo) was tot 1 januari 2026 gebaseerd op de overeenkomst uit 1974. Daaruit volgt dat:

- de parochie geen eigenaar is van het kerkgebouw;
- zij wel huurder was en structurele lasten droeg;
- zij geen vermogensopbouw in het gebouw realiseert;
- zij voor exploitatie afhankelijk blijft van een derde partij.

Deze constructie is historisch verklaarbaar, maar roept in de huidige context vragen op omtrent bestuurlijke regie en langjarige zekerheid. Het parochiebestuur draagt canoniek en civielrechtelijk verantwoordelijkheid voor een gezonde financiële huishouding. Structurele afhankelijkheid van een externe eigenaar, gecombineerd met beperkte invloed op onderhouds- en investeringsbeslissingen, vormt een factor in de bestuurlijke afweging. Het governancevraagstuk betreft derhalve niet de intenties van StiBo, maar de vraag of de parochie onder deze voorwaarden duurzaam haar kerntaak kan vervullen.

### **3.6. Toekomstscenario's en tijdshorizon (met name 2030)**

De diocesane notitie Gebouwenbeleid hanteert expliciet een tijdshorizon tot 2030. Parochies worden opgeroepen hun gebouwenbestand te beoordelen in het licht van:

- normatief begroten (30% gebouwen),
- sluitende meerjarenexploitatie,
- demografische ontwikkeling,
- vitaliteit van vrijwilligers en geloofsgemeenschappen.

Landelijke en regionale trends laten een daling zien in kerkbezoek, sacramenten en vrijwilligers. Tegen deze achtergrond moet worden beoordeeld of het in stand houden van meerdere grote kerkgebouwen tot 2030 realistisch is.

Uitstel van besluitvorming kan leiden tot:

Pagina 9 van 27

- oplopende onderhoudsachterstand,
- verslechtering van onderhandelingspositie,
- grotere financiële risico's op middellange termijn.

Een tijdsgerichte heroriëntatie kan daarentegen bijdragen aan stabiliteit en concentratie van krachten.

Het besluit moet daarom niet worden beoordeeld vanuit het heden alleen, maar vanuit het perspectief van de komende vijf tot tien jaar.

### 3.7. Slotopmerking bij deze themata

Op basis van de beschikbare stukken kan worden vastgesteld dat de bezwaren begrijpelijke betrokkenheid weerspiegelen, maar dat zij binnen het geldende diocesane en financiële kader niet zonder meer tot een andere uitkomst leiden. De afweging van het parochiebestuur past binnen de beleidsmatige, missionaire en financiële kaders die door het bisdom zijn gesteld.

De keuze voor concentratie van vieringen wordt in dit licht niet uitsluitend financieel gemotiveerd, maar hangt samen met de vraag hoe de vitaliteit van de geloofsgemeenschap en de missionaire opdracht van de parochie op langere termijn het best kunnen worden gedragen.

### 4. Overwegingen van de commissie

De commissie acht bij de beoordeling van het gebouwenplan in het bijzonder de volgende aspecten van belang.

- **Pastorale verantwoordelijkheid** - Kerkgebouwen staan ten dienste van de geloofsgemeenschap en haar missionaire opdracht. Het behoud van meerdere kerkgebouwen moet daarom steeds worden afgewogen tegen de vitaliteit van het parochiële leven.
- **Financiële duurzaamheid** - Het diocesane gebouwenbeleid vraagt parochies hun gebouwenbestand te beoordelen in het licht van normatief begroten en een meerjarenperspectief tot 2030.
- **Bestuurlijke verantwoordelijkheid** - Het parochiebestuur draagt verantwoordelijkheid voor een gezonde financiële huishouding en voor een toekomstbestendige organisatie van het parochiële leven.

### 5. Advies aan de bisschop

De diocesane gebouwencommissie adviseert de bisschop:

1. het gebouwenplan van de Sint-Vitusparochie goed te keuren;
2. de eerder genomen besluiten met betrekking tot de kerkgebouwen te Warga en Wytgaard te bevestigen;
3. goedkeuring te verlenen aan de overeenkomst tussen de Sint-Vitusparochie en Stichting Bonifatiusstoren van 20 november 2025.



Parochie Sint-Vitus  
t.a.v. het bestuur  
Bonifatiusplein 21  
8911 JT Leeuwarden

Groningen, 2 augustus 2024

**Betreft:** Tussentijds besluit inzake het ingediende gebouwenplan

Geacht bestuur,

Namens onze bisschop, Mgr. dr. C.F.M. van den Hout, mag ik u laten weten dat hij op advies van de diocesane gebouwencommissie een tussentijds besluit heeft genomen inzake het door u ingediende gebouwenplan.

Ik vraag u dringend de inhoud van deze brief goed door te nemen, zodat u de strekking ervan goed begrijpt.

*Waarom een tussentijds besluit?*

Er is een aantal redenen waarom de bisschop heeft besloten tot een tussentijds besluit:

- Tijdens de hoorzitting door een delegatie van de diocesane gebouwencommissie d.d. 21 juni 2024 heeft het bestuur van Stichting Bonifatiustoren (Stibo) gevraagd om een voorlopige voorziening, uiteraard met het oog op dat onderdeel van het parochiële gebouwenplan dat handelt over de toekomst van de St.-Dominicuskerk en de St.-Bonifatiuskerk;
- Een definitief besluit zou momenteel voortijdig zijn, daar het dossier in de ogen van de diocesane gebouwencommissie nog niet volledig is;
- Het lijkt niet prudent om besluitvorming inzake de ingediende voorstellen ten aanzien van de gebouwen te Wergea en Wytgaard langer te laten wachten, omdat de vraagstukken Leeuwarden aangaande meer tijd vergen;
- De bisschop is vanwege zijn overplaatsing naar de zetel van Roermond niet meer in de gelegenheid om zelf tot een finaal besluit te komen. Hij besluit nu zelf wat besloten kan worden en laat het overige over aan de nieuw te benoemen bisschop.

*Wat heeft de bisschop besloten?*

- Aan de plannen om de kerkgebouwen, de daaraan verbonden bijgebouwen en gronden te Wergea en Wytgaard te vervreemden, hecht de bisschop zijn goedkeuring – de daaraan verbonden onttrekking aan de eredienst van de beide kerkgebouwen daarbij inbegrepen;
- Het verlangen om in beide genoemde plekken een alternatieve locatie te zoeken voor vieringen en samenkomsten acht de bisschop begrijpelijk; contractuele verplichtingen die de parochie daartoe wil aangaan zijn machtigingsplichtig; de diocesaan administrator dan wel de nieuw te benoemen bisschop kan daarover besluiten;

Pagina 11 van 27

- Met het na afloop van de huidige termijn beëindigen van de huurovereenkomst voor de kapel te Jirnsom stemt de bisschop in;
- Met betrekking tot de kerkgebouwen in de stad Leeuwarden:
  - de bisschop heeft meermaals te kennen gegeven van oordeel te zijn dat één kerkgebouw *in eigendom* van de parochie voor Leeuwarden voldoende is en ziet geen reden zijn standpunt te wijzigen;
  - het dossier in zijn huidige onvolledige staat geeft geen redenen om het voorliggende besluit van het parochiebestuur niet te ondersteunen; daarbij in aanmerking genomen dat de financiële risico's voor de parochie groot zijn mocht de St.-Bonifatiuskerk ten koste van de St.-Dominicus in eigendom genomen worden; wat niet wegneemt dat zowel bisdom als parochie medeverantwoordelijkheid voelen voor het helpen realiseren van een goede toekomst van de St.-Bonifatiuskerk, eventueel door (gedeeltelijke) herbestemming;
  - Er is voor wat betreft de bisschop geen bezwaar tegen het op uitnodiging van Stibo en in afwachting van de nieuwe bisschop, verder onderzoeken onder welke andere dan de huidige condities het mogelijk zou zijn om de St.-Bonifatiuskerk een plek te geven in het kerkelijk leven van de stad. Waarbij de bisschop eraan wenst te herinneren dat het aan de pastoor van de parochie is om, onder het gezag van de bisschop, overeenkomstig het kerkelijk recht en de liturgische voorschriften én na overleg met het bestuur en het pastoraal team, vast te stellen waar en wanneer welke viering plaatsvindt teneinde het kerkelijk leven in de parochie optimaal te laten floreren; dit gegeven geeft veel ruimte om na te denken over een blijvende parochiële betrokkenheid van de parochie bij St.-Bonifatiuskerk, maar verplicht de parochie op voorhand niet.

*Heeft het bestuur nu automatisch machtiging voor alle transacties en andere rechtshandelingen die uit dit plan volgen?*

Nee, het plan is thans deels goedgekeurd en u hebt nu groenlicht gekregen om tot uitvoering van het goedgekeurde over te gaan. U zult echter gewoon machtigingen moeten aanvragen, zoals tot nu toe ook gebruikelijk en geboden is.

Het opzeggen van de huur voor de St.-Bonifatiuskerk is overigens niet machtigingsplichtig. Mogelijk ten overvloede wijs ik u op bepaling 3 (vijfde vervolgblad) van de verkoopacte d.d. 18 april 1974. Daar staat dat u gehouden bent middels aangetekende brief minstens een jaar tevoren de huur op te zeggen. Artikel 18-I (achtste vervolgblad) verplicht u vervolgens de daar opgesomde goederen in bruikleen te geven aan Stibo. Deze bruikleenovereenkomst is wél machtigingsplichtig. Net zoals een eventuele wijziging van de (huur)overeenkomst dat ook is.

*Hier is een aantal redenen voor:*

- Vastgoedprojecten vragen vaak een lange adem. Onderweg kan er nog van alles veranderen. Gaandeweg kunnen en mogen zowel het parochiebestuur als de bisschop om gegronde redenen tot andere inzichten komen.
- Kerkrechtelijk gezien dienen besluiten betreffende kerkelijke gebouwen en heel in het bijzonder kerken apart en specifiek gemotiveerd te worden. Het volstaat niet om te wijzen op een breder plan. Al kan dat bredere beleid wel deel uitmaken van de specifieke motivatie. U zult daarom steeds een aparte goed gemotiveerde aanvraag voor een benodigde machtiging moeten doen.
- Om deze twee redenen heeft de bisdomstaf ervoor gekozen om het Kathedraal Kapittel, de Raad voor economische aangelegenheden, de Priesterraad en andere relevante adviesorganen wel te informeren over het besluit uw plannen goed te

- keuren, maar ze nu niet formeel bij deze besluitvorming te betrekken. Deze gremia zullen daarom nog de kans moeten krijgen om, conform onze regels en gewoonten, hun opinie te vormen en tot uitdrukking te brengen. Die gelegenheid krijgen ze in het kader van het gewone besluitvormingsproces om tot een machtiging te komen.
- U zult er daarbij gezien het vertrek van de bisschop rekening mee moeten houden dat het niet op voorhand een gegeven is dat de diocesaan administrator zich gerechtigd weet om over elk mogelijk voorstel en speciaal een onttrekking aan de eredienst te besluiten. Het is daarom extra van belang bij ontwikkelingen het bisdom steeds heel tijdig te betrekken.

*Welke hulp kan het bisdom u bieden?*

Het bisdom staat u heel graag naar beste kunnen terzijde. U kunt zoals altijd een beroep doen op de expertise van ons externe bouw bureau Stichting Oude Groninger kerken. De diverse diocesane commissies kunt u eveneens om hulp vragen. In de adressenlijst vindt u een overzicht van deze commissies. Het is ook mogelijk, soms zelfs raadzaam, om eerst even met de diocesaan econoom of de kanselier te overleggen om te bezien wie u het beste bij uw specifieke vraag kan helpen.

Het staat u ook vrij om externe hulp in te roepen, al dient u er rekening mee te houden dat hiervoor diocesane machtiging vereist kan zijn.

Het bisdom bood u in de planfase een aantal uren hulp aan van de Antea Group te Heerenveen. Mocht u hun hulp willen vragen in de uitvoeringsfase, dan komen de kosten daarvan ten laste van uw projectbegroting. Het is altijd mogelijk om met medewerkers van de Antea Group een oriënterend gesprek te voeren over de mogelijkheden en de daaraan verbonden kosten.

Namens de bisschop, de Bisdomstaf en de Diocesane gebouwencommissie wens ik u van harte veel succes bij het ten uitvoer brengen van de nu deels goedgekeurde plannen en het verder toewerken naar een goede uitkomst ten aanzien van de stad.

U daarbij Gods zegen toewensend,  
met vriendelijke groeten,

Vicaris Lic. drs. A. Bultsma  
*lid van de diocesane gebouwencommissie*  
*kanselier van het bisdom*



Stichting Bonifatiustoren  
p/a Bleekhof 167  
8921 ME Leeuwarden

Groningen, 2 augustus 2024

**Betreft:** tussentijds besluit van de bisschop van Groningen-Leeuwarden

Geacht bestuur,

Namens de bisschop breng ik u ervan op de hoogte dat hij heeft besloten om een tussentijds besluit te nemen over het gebouwenbeleidsplan van de St.-Vitusparochie te Leeuwarden. Omdat de Stichting Bonifatiustoren nadrukkelijk een belanghebbende is, informeer ik u afzonderlijk.

*Waarom een tussentijds besluit?*

Er is een aantal redenen waarom de bisschop heeft besloten tot een tussentijds besluit:

- Tijdens de hoorzitting door een delegatie van de diocesane gebouwencommissie d.d. 21 juni 2024 heeft u als bestuur van Stichting Bonifatiustoren (Stibo) gevraagd om een voorlopige voorziening, uiteraard met het oog op dat onderdeel van het parochiële gebouwenplan dat handelt over de toekomst van de St.-Dominicuskerk en de St.-Bonifatiuskerk;
- Een definitief besluit zou momenteel voortijdig zijn, daar het dossier in de ogen van de diocesane gebouwencommissie nog niet volledig is;
- Het lijkt niet prudent om besluitvorming inzake de ingediende voorstellen ten aanzien van de gebouwen te Wergea en Wytgaard langer te laten wachten, omdat de vraagstukken Leeuwarden aangaande meer tijd vergen;
- De bisschop is vanwege zijn overplaatsing naar de zetel van Roermond niet meer in de gelegenheid om zelf tot een finaal besluit te komen. Hij besluit nu zelf wat besloten kan worden en laat het overige over aan de nieuw te benoemen bisschop.

*Wat heeft de bisschop besloten dat relevant is voor u als bestuur van de Stichting Bonifatiustoren?*

- de bisschop heeft meermaals te kennen gegeven van oordeel te zijn dat één kerkgebouw in eigendom van de parochie voor Leeuwarden voldoende is en ziet geen reden zijn standpunt te wijzigen;
- het dossier in zijn huidige onvolledige staat geeft geen redenen om het voorliggende besluit van het parochiebestuur niet te ondersteunen; daarbij in aanmerking genomen dat de financiële risico's voor de parochie groot zijn mocht de St.-Bonifatiuskerk ten koste van de St.-Dominicus in eigendom genomen worden; wat niet wegneemt dat zowel bisdom als parochie medeverantwoordelijkheid voelen voor het helpen realiseren van een goede toekomst van de St.-Bonifatiuskerk, eventueel door (gedeeltelijke) herbestemming;

- er is voor wat betreft de bisschop geen bezwaar tegen het op uitnodiging van Stibo en in afwachting van de nieuwe bisschop, verder onderzoeken onder welke andere dan de huidige condities het mogelijk zou zijn om de St.-Bonifatiuskerk een plek te geven in het kerkelijk leven van de stad. Waarbij de bisschop eraan wenst te herinneren dat het aan de pastoor van de parochie is om, onder het gezag van de bisschop, overeenkomstig het kerkelijk recht en de liturgische voorschriften én na overleg met het bestuur en het pastoraal team, vast te stellen waar en wanneer welke viering plaatsvindt teneinde het kerkelijk leven in de parochie optimaal te laten floreren; dit gegeven geeft veel ruimte om na te denken over een blijvende parochiële betrokkenheid van de parochie bij St.-Bonifatiuskerk, maar verplicht de parochie op voorhand niet.

Zoals aangegeven acht de diocesane gebouwencommissie het voorliggende dossier nog niet volledig. De commissie zal hierover nog in gesprek gaan met het bestuur van de parochie om het te vervolmaken, zodat de nieuw te benoemen bisschop op basis van volledige informatie tot een finaal besluit kan komen. Wanneer dat zal zijn is onmogelijk te zeggen. Mocht in de komende tijd een gezamenlijk gedragen voorstel met betrekking tot de toekomst van de St.-Bonifatiuskerk aan het dossier kunnen worden toegevoegd, dan zal dat ongetwijfeld dienstig zijn aan het besluitvormingsproces.

Erop vertrouwend u hiermee vooreerst voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groeten,

Lic. drs. A. Bultsma  
kanselier

C.C.: bestuur van de parochie St.-Vitus te Leeuwarden



Stichting Bonifatiustoren  
p/a Bleekhof 167  
8921 ME Leeuwarden

Groningen, 30 januari 2025

**Betreft:** antwoord op uw schrijven d.d. 10 januari 2025

Geacht bestuur,

Middels uw brief van 10 januari 2025 laat u de diocesaan administrator weten wat de huidige stand van zaken is omtrent de toekomst van de St. Bonifatiuskerk. U hebt aan de parochie een voorstel gedaan om tot 1 januari 2030 regelmatig van de kerk gebruik te blijven maken tegen een nog nader te bepalen onkostenvergoeding. U hebt hierover vóór 1 maart aanstaande uitsluitel nodig om de voorgenomen restauratie te kunnen uitvoeren. Mocht de parochie niet (tijdig) op uw voorstel ingaan, dan zult u besluiten tot verkoop aan een derde. In dezelfde brief geeft u aan van mening te zijn dat de parochie door de huur op te zeggen voortijdig handelde, omdat er nog geen volledig door het bisdom goedgekeurd gebouwenplan ligt.

Het bisdom deelt deze laatste mening niet. Met het opzeggen van de huur heeft de parochie op basis van de koopovereenkomst destijds, de weg geopend om tot nieuwe afspraken te komen. Deze zullen minimaal een bruikleenovereenkomst moeten zijn met betrekking tot de in de koopovereenkomst genoemde eigendommen van de parochie. Het zou natuurlijk ook een uitgebreidere overeenkomst kunnen zijn die tevens ziet op zowel het gebruik van de kerk door de parochie als de vergoeding die daarvoor verschuldigd is. Deze nieuwe overeenkomst is voor wat betreft het parochiebestuur machtigingsplichtig. Het bisdom heeft daarover, met andere woorden, het laatste woord. In de ogen van het bisdom wordt deze overeenkomst toegevoegd aan het gebouwenplan en daarmee een van de fundamentele stukken op basis waarvan het bisdom tot een definitief oordeel over het ingediende gebouwenplan komt.

Overeenkomstig het bepaalde in de koopovereenkomst hebben Stibo en parochie in feite een maand of negen de tijd om tot een nieuwe overeenkomst te komen. Namelijk de duur van de opzegtermijn minus de maanden die het bisdom nodig heeft om over de nieuwe overeenkomst te besluiten. Het bisdom heeft de hoop tegen die tijd ook de nieuwe bisschop te kunnen betrekken in dit besluitvormingsproces. Vanuit het perspectief van het bisdom is er thans geen reden om de parochie tot snellere besluitvorming aan te zetten.

Het bisdom hoopt van harte dat u als stibo-bestuur en het parochiebestuur in vruchtbaar overleg kunnen blijven.

Met vriendelijke groeten,

Lic. drs. A. Bultsma, Algemeen gedelegeerde

c.c.: bestuur parochie H. Vitus te Leeuwarden



Stichting Bonifatiustoren  
p/a Bleekhof 167  
8921 ME Leeuwarden

Comité 'Houd de Bonifatius in Ere'  
p/a Buorren 30  
9041 BB Berltsum

Groningen, 25 april 2025

Geacht stichtingsbestuur en comité,

Ons kwam ter ore dat bij de recente Paaswakeviering van de Sint-Vitusparochie een Actiecomité voor Behoud van de Bonifatiuskerk parochianen aansprak en opriep tot protest tegen het parochiebestuur. Als bisdomstaf willen we op geen moment ontkennen dat in een gemeenschap verschil van inzicht over de toekomst van een kerkgebouw kan en mag bestaan. Verstoring van kerkelijke vieringen is wat ons betreft echter volstrekt afkeurenswaardig. Zoals, zoals wij begrepen, het nogal opdringerig benaderen van kerkgangers voor en na de vieringen ongepast is. Dit tast het gevoel van veiligheid bij bestuur en kerkgangers aan en dat kunnen we niet accepteren. De viering van ons geloof, de viering van de sacramenten is niet de geëigende plaats voor zulke acties op een dergelijke manier. Wij betreuren het dan ook dat dit heeft plaatsgevonden.

We nemen aan dat het Actiecomité sympathiseert met het standpunt van StiBo over toekomstig gebruik van de Bonifatiuskerk door de Sint-Vitusparochie. Zoals u weet is het bisdom al geruime tijd op de hoogte van de hoede en de rand in deze zaak. Ook met onze laatste bisschop, Mgr. Van den Hout, heeft een StiBo- en parochiedelegatie hierover uitgebreid contact gehad. Bij kennisname van de paginagrote protestadvertentie van het Actiecomité in de twee Friese dagbladen, Leeuwarder Courant en Friesch Dagblad, in het afgelopen Paasweekend trof ons echter de uitgesproken negatieve toon over de handelwijze van het parochiebestuur.

Vrijheid van meningsuiting is een groot goed in ons land. Het plaatsen van advertenties door betrokken burgers voor een zaak die hen raakt, is een uitingsmogelijkheid die we niet betwisten. Aan het adres van het bestuur van de Sint.-Vitusparochie zijn nu echter in het openbaar ernstige verwijten gemaakt, die wij als bisdom anders ervaren. Openheid van zaken over financiën en bestuurlijke afwegingen is volgens ons de afgelopen jaren niet alleen naar ons maar ook naar alle parochianen gegeven door het bestuur (zie parochiebijeenkomsten; parochiewebsite). Ook de publicitaire suggestie in de krantadvertentie dat kosten van kerkelijk gebruik van de Bonifatiuskerk voor wekelijkse vieringen jaarlijks 'maar 1 euro' symbolische huur bedragen, is bezijden de realiteit als het gaat om budgetbesteding van ca. 50.000 euro gebruikskosten jaarlijks. Dat er maatschappelijk door het Actiecomité aan stedelijke en regionale burgers het signaal wordt gegeven dat de Bonifatiuskerk als waardevol monument voor stad en regio behouden moet blijven vinden we positief. Maar niet dat het ten koste gaat van de goede naam van medekatholieken op grond van onterechte verwijten.

We hopen en verwachten dat er voortaan met een andere toon gecommuniceerd wordt. We hechten er grote waarde aan dat parochianen met een goed en veilig gevoel ter kerke kunnen gaan. We hechten als bisdomstaf eveneens aan goede afspraken tussen het parochiebestuur en het bestuur van de Stibo. Omdat we menen te moeten vaststellen dat dit in het ontstane klimaat een schier onmogelijke opgave is geworden, zal het bisdom in mei met voorstellen komen om met hulp van een derde bemiddelende partij tot constructief overleg te komen. Het parochiebestuur heeft van ons de opdracht gekregen tot die tijd geen inhoudelijk overleg meer te voeren met het bestuur van Stibo. We verzoeken het bestuur van Stibo tot die tijd ook een pas op de plaats te maken.

Met vriendelijke groet,  
Namens de bisdomstaf,

Mgr. P.H.H. Wellen,  
diocesaan administrator bisdom Groningen-Leeuwarden

C.C.: bestuur van de parochie St.-Vitus.



Bestuur van de Parochie St.-Vitus      Stichting Bonifatiustoren  
Bonifatiusplein 21                              p/a Bleekhof 167  
8911 JT Leeuwarden                              8921 ME Leeuwarden

Groningen, 13 juni 2025

**Betreft:** gespreksbegeleiding

Geachte besturen,

Nadat bisschop Van den Hout het diocesaan gebouwenbeleidsplan bekendmaakte en daarmee alle parochiebesturen de opdracht gaf om voor de eigen gebouwen met een visie en een bijbehorend plan te komen, heeft ook het bestuur van de St.-Vitusparochie een eigen gebouwenplan ontwikkeld. Dit is nog deels door Mgr. Van den Hout goedgekeurd. Tot een finale beslissing over de toekomst van de twee aan de Rooms-katholieke eredienst gewijde kerkgebouwen te Leeuwarden is het niet gekomen. Wel is met medeweten van het bisdom door het parochiebestuur de huur van St.-Bonifatiuskerk opgezegd. Daarmee werd, overeenkomstig de verkoopacte van destijds, procedureel de weg geopend naar een nieuwe overeenkomst tussen Stibo en de parochie. Deze dient minimaal een bruikleenovereenkomst te zijn aangaande de eigendommen van de parochie in de St.-Bonifatiuskerk. Deze overeenkomst zal toegevoegd worden aan het gebouwenplan van de parochie, waarna de bisschop zich er een oordeel over kan vormen.

De bisdomstaf stelt vast dat de gesprekken om tot een overeenkomst te komen niet heel constructief lijken te verlopen. Bovendien merken we een zekere geladenheid in de onderlinge sfeer. Niet iedereen voelt zich meer even prettig bejegend. We stellen tevens vast dat er veel media-aandacht is, waarbij soms de vraag opkomt hoe behulpzaam die is.

Omdat de bisdomstaf grote waarde hecht aan een goede gezamenlijk gedragen oplossing voor het gebouwenvraagstuk te Leeuwarden, is de Antea group gevraagd op welke manier zij ondersteuning zouden kunnen bieden aan het proces dat tot deze gezamenlijke uitkomst zou moeten leiden. De uitkomst daarvan is dat het bisdom u procesbegeleiding wil aanbieden door de heer J. Apperloo en mevrouw C. Blankena. Samen vormen zij een team dat zeer ervaren en volledig geëquipeerd is om met u op weg te gaan.

Het bisdom treedt weliswaar op als de opdrachtgever, maar met nadruk zij gesteld dat de heer Apperloo en mevrouw Blankena **volledig onafhankelijk van het bisdom** werken. Het bisdom heeft als doelstelling geen andere gewenste uitkomst gegeven, dan dat er een gezamenlijk gedragen conclusie tot stand komt. De rol van het bisdom is verder alleen die van informatieverstrekker op basis van verzoeken door de heer Apperloo of mevrouw Blankena. Daarbij zou het kunnen gebeuren dat zij, als procesbegeleiders, op een gegeven moment vertegenwoordigers van het bisdom zullen vragen aan tafel te komen. Het bisdom zal immers voor wat betreft de parochie de uiteindelijke overeenkomst moeten

goedkeuren en is in die zin tevens een belanghebbende. De regie ligt evenwel volledig bij de procesbegeleiders.

Het bisdom heeft uw contactgegevens met beide procesbegeleiders gedeeld. Zij hebben aangegeven met u contact op te zullen nemen om eerst met elke partij afzonderlijk kennis te maken én kennis te nemen van ieders kijk op zowel het vraagstuk als het proces tot nu toe. Uiteraard zullen ze u vragen om onder hun leiding met elkaar in gesprek te gaan.

We hopen u met dit aanbod een goede dienst te bewijzen. De toekomst van de Leeuwarder kerkgebouwen gaat velen zeer ter harte. Wij zijn er van overtuigd dat enkel in gezamenlijkheid de beste oplossing gevonden kan worden en hebben het volste vertrouwen dat de beide genoemde procesbegeleiders in staat zijn daarbij te ondersteunen. De bisdomstaf doet daarom een dringend beroep op u om u daadwerkelijk beschikbaar te tonen voor gesprekken zowel met als onder leiding van de heer Apperloo en mevrouw Blankena.

Met vriendelijke groet,

lic. drs. A. Bultsma  
*algemeen gedelegeerde & kanselier*

# Overeenkomst tussen de Stichting Bonifatiustoren en de Sint-Vitusparochie Leeuwarden betreffende het gebruik van de St. Bonifatiuskerk.

(Overgetypt)

## Context

Het parochiebestuur (PB) heeft de bestaande huurovereenkomst met de Stichting Bonifatiustoren (StiBo) betreffende de St. Bonifatiuskerk per 1 januari 2026 opgezegd. Op basis van de akte van 1974 ontstaat daarmee de verplichting voor beide partijen om tot een bruikleenovereenkomst te komen voor de inventaris die eigendom is van de parochie maar beschikbaar blijft in de St. Bonifatiuskerk. Dit document bevat die bruikleenovereenkomst maar ook andere afspraken tussen beide partijen.

Op 15 juli 2025 spraken de voltallige besturen van de parochie en van StiBo, onder begeleiding van Antea Group, met elkaar over de ontstane situatie. Beide partijen bleken bereid om na te denken over de vraag onder welke voorwaarden PB en StiBo nog een vorm van gebruik van de St. Bonifatiuskerk overeen kunnen komen voor de periode 1/1/2026 tot 1/1/2030. Op 19 en 20 augustus, 10 september en 28 oktober heeft overleg plaatsgevonden tussen afgevaardigden van StiBo en PB. Dat heeft geleid tot de volgende overeenkomst.

## Drie clusters van afspraken

Dit document onderscheidt drie clusters van afspraken:

- a. Een cluster met afspraken over het gebruik van de St. Bonifatiuskerk.
- b. Een cluster met afspraken over elkaars huidige eigendommen (Titus Brandsmahuis, erfpacht, tuin, recht van overpad, parkeerplaatsen).
- c. Een cluster met afspraken over de bruikleen van de inventaris.

**Opmerking 1:** Er is sprake van machtigingsplicht, dit betekent dat PB dit document eerst moet voorleggen bij de bisschop ter goedkeuring.

**Opmerking 2:** StiBo handhaaft haar standpunt dat de St. Bonifatiuskerk in haar ogen parochiekerk behoort te blijven. StiBo heeft daarom bij de bisschop bezwaar aangetekend tegen het besluit van het PB om het gebruik van de St. Bonifatiuskerk als parochiekerk te beëindigen. De bisschop heeft nog geen besluit genomen op dat bezwaar. Zodra de bisschop zijn besluit neemt zal blijken of de afspraken in voorliggende overeenkomst houdbaar blijven.

## Cluster 1 – Afspraken m.b.t. het gebruik van de St. Bonifatiuskerk

### 1.1 Duur van de afspraken in dit cluster

- a. Aanvang per 1 januari 2026.
- b. Einde per 31/12/2027 c.q. 31/12/2029 afhankelijk van de uitkomst van punt 1.2c hieronder.

### 1.2 Aantal vieringen

Pagina 21 van 27

- a. Elke eerste zondag van de maand in 2026 en 2027 vinden vieringen plaats. In beginsel zijn dit eucharistievieringen tenzij omstandigheden dit verhinderen. Dit betekent in totaal 12 vieringen op zondagen. Daarnaast zijn er vieringen op Kerstnacht, Kerstochtend, Paasochtend en is er een bloemenhulde op Goede Vrijdag. Ook vinden er trouwvieringen en uitvaarten plaats. Omdat het aantal hiervan kan variëren, wordt uitgegaan van gemiddeld 20 vieringen per kalenderjaar.
- b. PB vertrouwt er op dat de kerk op een goede en veilige manier gebruikt kan worden. PB wordt graag op de hoogte gehouden van het meerjarig onderhouds- en restauratieplan. Daarom stelt StiBo het zogenoemde SIM-plan in april 2026 beschikbaar aan PB.
- c. In 2028 en 2029 vindt voortzetting plaats van het aantal vieringen zoals geformuleerd onder punt a. indien partijen daarover overeenstemming bereiken tijdens overleg daarover in het najaar van 2027. Partijen verplichten zich tot het voeren van dat overleg.

Het PB geeft nu al aan dat in ieder geval de volgende twee zaken van grote invloed zullen zijn op de afweging van het PB om positief te besluiten over het voortzetten van haar vieringen in 2028 en 2029:

- i. De algehele ontwikkeling van de parochie (ledental, verloop, vrijwilligers tekort, financiële draagkracht, toekomstige parochie niet opzadelen met financiële verplichtingen aangegaan door de huidige parochie).
- ii. De mate waarin er eind 2027 door StiBo een wenkend perspectief wordt gepresenteerd op de toekomst van de Bonifatiuskerk. Het is de wens van het PB dat StiBo een dergelijk perspectief genereert zodat het kunnen voortbestaan van het kerkgebouw niet afhankelijk is van het door de parochie houden van vieringen. Het PB is bereid mee te denken en te doen aan het genereren van dat wenkende perspectief.

### **1.3 Groot onderhoud/restauratie dakgoten**

- a. StiBo heeft eind augustus 2025 opdracht gegeven tot het opknappen/restaureren van de goten aan de zuidzijde van de kerk. Dit is een opdracht van € 450.000 waarvoor de middelen aanwezig zijn. De werkzaamheden kunnen afgerond zijn in 7 tot 8 maanden na de start van de werkzaamheden. Voor de goten aan de noordzijde is nog onvoldoende financiering beschikbaar en is een verdere fondsenwerving nodig om ook daarvoor opdracht te kunnen verstrekken.
- b. Het PB spreekt uit dat men graag bereid is om StiBo te ondersteunen in het verkrijgen van fondsen voor alle noodzakelijke restauraties.
- c. De kosten voor het onderhoud van zowel de cv-installatie als de luchtverwarming, evenals de kosten voor inspectie door Monumentenwacht, vallen onder het groot onderhoud en komen voor rekening van de verhuurder.

### **1.4 Gebruiksvergoeding kerkgebruik**

- a. Er is vanaf 1/1/2026 sprake van gebruik van de kerk tegen een vergoeding.
- b. Zoals in 1.2.a gesteld wordt uitgegaan van gemiddeld 20 vieringen per jaar. Partijen zullen elkaar niet strikt houden aan dit getal van 20. Indien de werkelijkheid is dat er wat minder vieringen zijn of juist wat meer dan heeft dat geen invloed op de hoogte van de gebruiksvergoeding.
- c. De jaarlijkse gebruiksvergoeding voor 2026 en 2027 bedraagt € 5.000,- exclusief

energielasten, en dient uiterlijk op 1 februari van het betreffende jaar te worden voldaan.

## 1.5 Energielasten

a. Zolang de parochie gebruik maakt van de kerk blijft PB contractant voor de energieleverancier. StiBo betaalt haar daadwerkelijke verbruik van elektriciteit (kWh) en gas (m<sup>3</sup>). Om dit eerlijk te verrekenen, wordt een rekenmodel gehanteerd dat onderscheid maakt tussen vaste en variabele lasten. Vaste lasten zijn kosten die jaarlijks terugkomen, ongeacht het energieverbruik. Denk hierbij aan netbeheerkosten en vaste leveringskosten. Variabele lasten zijn afhankelijk van het daadwerkelijke verbruik in kubieke meters gas en kilowatturen elektriciteit.

### Manier van toerekenen:

1. Het totaal van de vaste lasten wordt jaarlijks vastgesteld.
2. Het totaal verbruik van PB, StiBo en eventuele andere gebruikers wordt jaarlijks vastgesteld.
3. De totale lasten (vaste en variabele) worden verrekend naar rato van ieders verbruik.
  - b. Bij elk gebruik door StiBo of andere partijen wordt het daadwerkelijke verbruik nauwkeurig vastgelegd. Dit zorgt voor transparantie en een eerlijke verdeling van de kosten.
  - c. Bij openstelling van de kerk op enkele woensdagen en zaterdagen worden de energielasten verdeeld tussen de parochie en StiBo. StiBo betaalt jaarlijks een bedrag van € 705 aan PB, te voldoen vóór 1 februari van het betreffende jaar.
  - d. Het klein onderhoud aan de verwarmingsinstallatie (jaarlijkse onderhoudsbeurt en ander regulier klein onderhoud) is voor rekening van de parochie.

## 1.6 Inzet kosterschap

Het blijkt moeilijk om voldoende vrijwilligers te krijgen voor tijdens de vieringen. Met name het vinden van een koster voor elke viering. Het PB vraagt aan StiBo om actief parochianen te enthousiasmeren om een enkele keer de rol van koster op te pakken. In gezamenlijkheid zorgen PB en StiBo ervoor dat het kosterschap door voldoende mensen wordt ingevuld en verdeeld.

## Cluster 2 – Afspraken m.b.t. elkaars huidige eigendommen

### 2.1 Titus Brandsmahuis

a. Er bestaat een overeenkomst over het door StiBo gebruiken van het Titus Brandsmahuis. Die blijft gelden met de aanvulling zoals beschreven onder punt 2.1.b.

b. StiBo betaalt € 75,00 per keer (prijspeil 2026) dat er gebruik wordt gemaakt van

het Titus Brandsmahuis voor concerten en dergelijke. Dit is hetzelfde tarief dat het PB in rekening brengt aan derden.

## **2.2 Parkeerplaatsen**

- a. Per 1 januari 2026 draagt PB de contracten met de gebruikers van de parkeerplekken over aan StiBo.
- b. StiBo houdt twee (specifiek aangewezen) parkeerplaatsen beschikbaar voor leden van het PB.
- c. PB betaalt € 400,00 per jaar per parkeerplaats, jaarlijks te verhogen vanaf 1 januari 2028 met de prijsindexatie van het CBS, als vergoeding aan StiBo voor deze twee plekken.

## **2.3 Tuin**

De parochie huurt per 1 januari 2026 de tuin gedurende vier jaar voor € 5.000 per jaar. De parochie heeft het recht om aansluitend op deze periode de tuin aan te kopen voor € 100.000,- kosten koper. Verkoop kan eerder plaatsvinden indien StiBo dit wenst. Het gaat om het deel vanaf de achtergevel t/m de fietshokjes en van kerkmuur tot aan de schutting) (338 m<sup>2</sup>).

## **2.5 Erfpacht**

Voor de slaapkamer boven zij-ingang van de Bonifatiuskerk geldt een erfpachtovereenkomst. Die blijft ongewijzigd.

## **2.6 Recht van overpad**

Er zal een recht van overpad moeten zijn voor de partij die zich over de eigendommen van de andere partij moet verplaatsen. Voor welke partij dat nodig is en de precieze invulling ervan zal afhangen van de uiteindelijke afspraken over de tuin.

Het blijkt vooralsnog niet nodig om dat recht van overpad ook daadwerkelijk juridisch te vestigen. Partijen gaan ervan uit dat dit in goede harmonie en naar redelijkheid kan worden afgesproken.

## **Cluster 3 – Afspraken m.b.t. de bruikleen van de inventaris**

### **3.1 Duur van de afspraken in dit cluster**

- a. Aanvang per 1 januari 2026, conform de akte van 1974 waarin is bepaald dat er een bruikleenovereenkomst m.b.t. de inventaris zal gelden vanaf het moment dat de huurovereenkomst eindigt.
- b. De afspraken in dit cluster eindigen op het moment zoals genoemd in 1.1b
- c. Bij beëindiging van de overeenkomst zijn partijen verplicht om in overleg te treden over welke zaken achterblijven, welke ontstaan voor onderhandeling en welke inventaris wordt meegenomen.

### **3.2 De bruikleen betreft de volgende goederen:**

- i. Klokken
- ii. Het grote orgel
- iii. De doopvont
- iv. De altaren
- v. De banken
- vi. De preekstoel
- vii. De beelden
- viii. De kruiswegstaties
- ix. De biechtstoelen

Het gaat met name om de vaste stukken die o.a. zijn benoemd in de akte van 1974.

### **3.3 Verplichtingen voor de parochie**

Tijdens de bruikleenperiode draagt het PB zorg voor

- a. het klein onderhoud,
- b. voor de verzekeringen en
- c. voor het stemmen van het grote orgel en het Cavaille-Coll orgel.

---

Deze overeenkomst is in tweevoud opgemaakt en ondertekend door de hieronder vermelde vertegenwoordigers van beide partijen.

#### **Sint-Vitusparochie Leeuwarden**

Plaats: Leeuwarden

Datum: 20 november 2025

[handtekeningen]

#### **Stichting Bonifatiustoren**

Plaats: Leeuwarden

Datum: 19-11-2025

[handtekeningen]



Parochie Sint-Vitus  
t.a.v. het bestuur  
Bonifatiusplein 21  
8911 JT Leeuwarden

per e-mail: [awachter61@gmail.com](mailto:awachter61@gmail.com)  
[pastoor.vanderwal@sintvitusparochie.nl](mailto:pastoor.vanderwal@sintvitusparochie.nl)

Groningen, 8 december 2025

**Betreft:** eerste reactie op de ingediende overeenkomst met Stibo

Geacht bestuur,

Hartelijk dank voor de door u ingediende overeenkomst met Stichting Bonifatiustoren (Stibo). Daarmee hebt u het parochiële gebouwenplan vervolledigd. Overeenkomstig de daartoe bepaalde procedure, zal de diocesane gebouwencommissie zich eerst een oordeel vormen en een advies uitbrengen aan de bisschop. De gesprekken die al eerder zijn gevoerd met degenen die bij het bisdom (weliswaar voortijdig) bezwaar maakten, zullen daarin worden meegenomen.

De voorgelegde overeenkomst is bedoeld de bruikleenovereenkomst te zijn, die nodig is geworden vanwege uw huuropzegging met ingang van 1 januari 2026. Tevens bevat het afspraken over het voorlopig voortgezette liturgische gebruik van de St.-Bonifatiuskerk.

Omdat het bisdom geen kans ziet om voor het einde van dit jaar op een zorgvuldige manier tot een finaal besluit te komen over het nu voorliggende gebouwenbeleidsplan, heeft de bisschop in samenspraak met de bisdomstaf besloten tot een tijdelijke voorziening. Ik kan u daarom medelen dat de bisschop zijn goedkeuring hecht aan de volgende elementen van de ingediende overeenkomst:

- 1.2.a over het aantal vieringen
- 1.2.b over het veilig gebruik van het kerkgebouw
- 1.4. over de gebruiksvergoeding
- 1.5. over de energielasten
- 1.6. over de aanwezigheid van kosters
- cluster 3 als geheel: de afspraken over de bruikleen van het inventaris

De bisschop heeft tevens het voornemen om deze bepalingen ook in het uiteindelijke besluit over het gebouwenplan aldus goed te keuren. Alleen om zwaarwegende redenen, en dan met opgaaf van redenen, zou hij van dit voornemen kunnen afwijken.

Het bisdom hoopt aan het einde van het eerste kwartaal van 2026 de besluitvorming over het ingediende gebouwenplan, inclusief de ingediende overeenkomst in zijn volledigheid, te hebben afgerond.

Erop vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,  
met vriendelijke groeten,

vicaris drs. A. Bultsma STL, kanselier

